

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэцогт сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: **БНА-2026/018/НА-СТА-ОНТС**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2026 оны 02 дүгээр сарын 25</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsurenn@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

НЭГ.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	286,332,150.00	338,700,151.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	203,443,150.00	225,576,151.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	203,443,150.00	225,576,151.00
31210	Төгрөг	203,443,150.00	225,576,151.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	203,443,150.00	225,576,151.00
33	АВЛАГА	1,600,000.00	21,004,000.00
33500	Бусад авлага	1,600,000.00	21,004,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	1,600,000.00	21,004,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	81,289,000.00	92,120,000.00
36100	Барааны нөөц	81,289,000.00	92,120,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2	286,332,150.00	338,700,151.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	286,332,150.00	338,700,151.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	286,332,150.00	338,700,151.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	286,332,150.00	338,700,151.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	286,332,150.00	286,332,150.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	52,368,001.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5	286,332,150.00	338,700,151.00

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	748,368,600.00	392,287,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	365,247,800.00	392,287,600.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	365,247,800.00	2,156,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	352,905,300.00	2,156,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,105,300.00	2,156,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	324,800,000.00	-
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	12,342,500.00	-
122	Тусламжийн орлого	-	69,419,500.00
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	69,419,500.00
12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжил	-	69,419,500.00
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\	-	69,419,500.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	320,712,100.00
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого \УТ-ОН\	-	320,712,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	383,120,800.00	-
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	305,769,000.00	-
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	305,769,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	77,351,800.00	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгуулл	77,351,800.00	-
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	539,511,200.00	137,970,600.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	539,511,200.00	137,970,600.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	539,511,200.00	137,970,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	539,511,200.00	137,970,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	539,511,200.00	137,970,600.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	208,857,400.00	254,317,000.00
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	15,649,500.00	201,948,999.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	15,649,500.00	-
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зард	-	201,948,999.00
VII	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)	(15,649,500.00)	(201,948,999.00)
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)	193,207,900.00	52,368,001.00

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	741,026,100.00	392,287,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	357,905,300.00	392,287,600.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	357,905,300.00	2,156,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	357,905,300.00	2,156,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	33,105,300.00	2,156,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	324,800,000.00	-
122	Тусламжийн орлого	-	69,419,500.00
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	69,419,500.00
12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	-	69,419,500.00
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\	-	69,419,500.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	320,712,100.00
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого \УТ-ОН\	-	320,712,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	383,120,800.00	-
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	305,769,000.00	-
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	305,769,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	77,351,800.00	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	77,351,800.00	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	741,026,100.00	392,287,600.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	585,846,300.00	370,154,599.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	585,846,300.00	370,154,599.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	585,846,300.00	370,154,599.00
220001	Барилга байгууламж	585,846,300.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	-	370,154,599.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(585,846,300.00)	(370,154,599.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	155,179,800.00	22,133,001.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	48,263,350.00	203,443,150.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	203,443,150.00	225,576,151.00

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	93,124,250.00	93,124,250.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	93,124,250.00	93,124,250.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	193,207,900.00	193,207,900.00
10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	286,332,150.00	286,332,150.00
11	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	286,332,150.00	286,332,150.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	286,332,150.00	286,332,150.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	52,368,001.00	52,368,001.00
20	2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	338,700,151.00	338,700,151.00

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	зөрүү	хувь
1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	538,869,200.00	392,287,600.00	146,581,600.00	72.80%
12	Татварын бус орлого	538,869,200.00	392,287,600.00	146,581,600.00	72.80%
120	Нийтлэг татварын бус орлого	123,099,000.00	2,156,000.00	120,943,000.00	1.75%
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/	-	2,156,000.00	(2,156,000.00)	0.00%
	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	123,099,000.00	-	123,099,000.00	0.00%
122	Тусламжийн орлого	415,770,200.00	390,131,600.00	25,638,600.00	93.83%
122005	Төсвөөс санхүүжих	90,000,000.00	69,419,500.00	20,580,500.00	77.13%

123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	325,770,200.00	320,712,100.00	5,058,100.00	98.45%
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	325,770,200.00	320,712,100.00	5,058,100.00	98.45%
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	538,869,200.00	370,154,599.00	168,714,601.00	68.69%
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	538,869,200.00	370,154,599.00	168,714,601.00	68.69%
223001	Бусад хөрөнгө	538,869,200.00	370,154,599.00	168,714,601.00	68.69%
8	ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	-	22,133,001.00	(22,133,001.00)	0.00%
9	АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	(22,133,001.00)	22,133,001.00	0.00%
7	Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	-	(22,133,001.00)	22,133,001.00	0.00%
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	203,443,150.00	(203,443,150.00)	0.00%
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	225,576,151.00	(225,576,151.00)	0.00%

ХОЁР. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 79,960.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс 79,960.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага, алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2.1. Албан шаардлага

1. Баянхонгор Эрдэнэцогт сум хоорондын замыг сайжруулах төсөл арга хэмжээг сумын ИТХ-ын 2024.12.27-ы өдрийн 2/11 тогтоолоор 60,000.0 мянган төгрөгөөр баталсан ба худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулаагүй 3 хувааж шууд гэрээ байгуулсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3 дахь "Захиалагч шууд худалдан авах, харьцуулалтын аргыг хэрэглэх зорилгоор батлагдсан төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахыг хориглоно" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: Худалдан авах ажиллагааг хууль, журмын дагуу зохион байгуулж байх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

2. "Эрдэнэцогт сумын спорт зааланд ариун цэврийн өрөөг шинээр барих" төсөл арга хэмжээг 2024.10.21-ний өдөр 19,960.0 мянган төгрөгөөр гүйцэтгэхээр иргэн Э.Жагваралтай гэрээ байгуулж 2024 онд 17,964.0 мянган төгрөгийг олгосон боловч одоог хүртэл хийгдээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар 16.5.6 дахь "Төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх", Иргэний тухай хуулийн 350.1 дэх "Ажил гүйцэтгэгч нь дараах үүрэг хүлээнэ", 350.1.1-т "Гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгэх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: "Эрдэнэцогт сумын спорт зааланд ариун цэврийн өрөөг шинээр барих" төсөл арга хэмжээг 2026 оны 05 сарын 30-ны дуусгаж хүлээлгэн өгөх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

2.1. Зөвлөмж

2. Сумын ОНХС-ын хөрөнгөөр батлагдсан төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааны гэрээг байгуулахдаа захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлэх этгээд, хэлбэрийг тусгаж өгөөгүй байгаа нь тус сангийн хөрөнгөөр хийгдсэн төсөл арга хэмжээ чанаргүй хийгдэх эрсдэлтэй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.3-т "Худалдан авах гэрээнд дараах нөхцөлийг тусгана:" 39.3.5 дахь "Захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлэх этгээд, хэлбэр;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна

Шийдвэрлэсэн: Цаашид Сумын ОНХС-ын хөрөнгөөр батлагдсан төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааны гэрээг байгуулахдаа захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлэх этгээд, хэлбэрийг тусгаж хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

ГУРАВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Баянхонгор Эрдэнэцогт сум хоорондын замыг сайжруулах төсөл арга хэмжээг сумын ИТХ-ын 2024.12.27-ы өдрийн 2/11 тогтоолоор 60,000.0 мянган төгрөгөөр баталсан ба худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулаагүй 3 хувааж шууд гэрээ байгуулсан байна.	1	60,000.0			1	60,000.0		
"Эрдэнэцогт сумын спорт зааланд ариун цэврийн өрөөг шинээр барих" төсөл арга хэмжээг 2024.10.21-ний өдөр 19,960.0 мянган төгрөгөөр гүйцэтгэхээр иргэн Э.Жагваралтай гэрээ байгуулж 2024 онд 17,964.0 мянган төгрөгийг олгосон боловч одоог хүртэл хийгдээгүй байна.	1	19,960.0			1	19,960.0		
Сумын ОНХС-ын хөрөнгөөр батлагдсан төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааны гэрээг байгуулахдаа захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлэх этгээд, хэлбэрийг тусгаж өгөөгүй байгаа нь тус сангийн хөрөнгөөр хийгдсэн төсөл арга хэмжээ чанаргүй хийгдэх эрсдэлтэй байна.	1	0					1	0
Дүн	3	79,960.0			2	79,960.0	1	0

ДӨРӨВ. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр	1		1					
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1		1					